

besluit" wordt nog een tweede onderteevende verklaring van de Britsche artsen gevraagd, waarvan de eerste paragraaf behelst de *ontslagname* uit alle bestaande ziekenfondsen, welke ontslagname in handen wordt gesteld van de plaatselijke geneeskundige organisatie, die, *zoo noodig*, al deze verklaringen te zamen inzendt bij de „clubs”, „friendly societies” enz. (Als de toekomstige staatsziekenfondsen en de geneeskundigen tot overeenstemming geraken, vervallen deze „clubs” van zelf als instellingen voor geneeskundige hulp, en wordt de „supplementary pledge” overbodig).

In de tweede paragraaf wordt beloofd, het werk, door anderen op deze wijze nedergelegd, niet op te nemen, en geneeskundigen, die dit wèl doen, niet ter zijde te staan. Velen hebben deze verklaring ter zijde gelegd, meenende dat zij hun, die geen ziekenfondspraktijk uitoefenen, niet aanging. Zij gaat echter een groot aantal dezer bevoorrechte artsen wèl aan, want de ziekenfondsen zouden hun leden naar de poliklinieken der ziekenhuizen kunnen sturen, en dan zouden de ziekenfondsartsen tevergeefs hun groot offer hebben gebracht. Daarom moeten de ziekenhuisartsen weten, dat zij alleen bij urgentie, ter *hunner* beoordeeling, hulp moeten verlenen aan leden van ziekenfondsen. In andere gevallen moet aan deze personen worden duidelijk gemaakt dat zij op behoorlijke voorwaarden bij alle practizeerende geneeskundigen hulp kunnen krijgen. *The Lancet* van 15 Juni betoogt, dat hiermede ook geen schijnbaar onrecht aan de hulpzoekenden wordt gepleegd, omdat de personen, die op grond van de verzekeringswet van geld worden voorzien voor hun geneeskundige behandeling, niet behooren tot hen voor wie de poliklinieken der ziekenhuizen kosteloos behandeling beschikbaar stellen. In het nummer van 22 Juni wordt bericht, dat den 14den Juni een vergadering van Londensche ziekenhuisartsen heeft plaats gehad onder leiding van Sir THOMAS BARLOW. *Met zeer groote meerderheid werd besloten, de „supplementary pledge” ongewijzigd te onderteekenen.*

Hiermede is bewezen, dat ook een groot aantal artsen die volstrekt geen belang hebben bij den vorm die de ziekteverzekering aanneemt, met klem opkomt voor de eischen, die een verderen achteruitgang van den geneeskundigen stand — en daardoor van diens nut voor de bevolking — moeten voorkomen. Moge ginds en hier worden bewaarheid de versregel van LEDEGANCK, dien ik aantrof in het *Geneesk. Tijdschr. voor België*:

„Zij wilden wat was recht en wonnen wat zij wilden”.

PINKHOF.

---

## INGEZONDEN.

### INFORMATIE-BUREAU EN SCHEEPSARTSEN.

Op den inhoud van het jaarverslag van het Informatie-Bureau, voorkomende in dit *Tijdschrift* van 22 Juni j.l., n<sup>o</sup>. 25, zou ik gaarne eenige opmerkingen willen maken, in het bijzonder waar de directeur alles in het werk stelt om toch te doen inzien, dat de werkkring van scheepsgeneesheer niet geschikt is voor „aerztliche Fortbildung” van jonge artsen, om daardoor aan de concurrentie van de transatlantische stoomvaartmaatschappijen zooveel mogelijk afbreuk te doen.

Ik heb het betoog van den directeur niet zonder genoegen gelezen, omdat hij de kunst verstaat om een vrij droog verslag smakelijk in te kleeden, en men uit alles proeft, hoe collega DANIELS zich geheel geeft voor „zijn” Informatie-Bureau.

En daarom spijt het mij te meer, dat de heer DANIELS sommige zaken niet juist weergeeft en dat hij, alleen om aan het Informatie-Bureau een voldoende aantal kandidaten te bezorgen, niet schroomt, om het werk van een scheepsgeneesheer als minderwaardig te beschouwen, en de behandeling van zieken aan boord van de mailstoomers, w.o. soms veel zeer ernstige, aan de „scheepsdoktoren van voorheen” wil overlaten.

Dacht gij nu werkelijk, heer directeur, dat een plaatsing als scheepsgeneesheer een „uitnoodiging is om bij dag op een schommelstoel, met „cigarette en glas ijswater, des nachts in een 1ste klas kajuit, dagelijks „een goed diner, enz.” een reis te maken? Dat zouden U vele collegae wel anders kunnen vertellen, die reizen naar Oost-Indië en Zuid-Amerika hebben meegemaakt.

Die tegenstelling met den waarnemer ten plattelande „des daags op een „fiets, door regen en wind, langs slechte wegen, thuis komende weer „recepten klaarmaken, en dan 'snachts op een open boerenkar naar een „huis van een daglooner, om een partus te leiden”, die tegenstelling is niet onaardig gesteld, maar . . . zij is onjuist, en niet ernstig, zooals gij zelf daarop laat volgen. Waarvoor diende dan die tirade? Mij dacht, dat de directeur van het Informatie-Bureau in zijn verslag, als hij ernstige zaken behandelt, in de eerste plaats ernstig moet blijven.

Neen, collega, ik stem grif toe, dat er op een zeereis (uitreis Oost-Indië) verscheidene stille dagen zijn, waarop de arts zich dan als „een toerist” kan beschouwen, maar als gij de moeite wilt doen om er naar te informeren, dan zult gij hooren, dat een reis als scheepsgeneesheer hem ook leert „eigen kracht niet „langer te overschatten”, „hem ook doet inzien, wat hem ontbreekt”, hem leert zelfstandig te moeten optreden, zonder dat hij in staat is om raad te vragen, wat ten plattelande desnoods nog wel eens mogelijk is.

Maar afgescheiden van ons verschillend inzicht in den werkkring van een arts aan boord van een mailstoomer, is het toch een enigszins zonderling standpunt om te trachten aan collegae, die vacantie willen nemen en naar een vergadering willen gaan, plaatsvervangers te bezorgen door ze aan andere lichamen, die ze beslist noodig hebben, te onthouden.

Ik betreur het met U, dat gij niet ten allen tijde over een voldoende aantal waarnemers kunt beschikken, maar zeg niet, dat ik „zonder enig nut, „zoo veel kostbaren tijd aan de jonge artsen ontnem, want dat dit ten nadeele „is van de zieke en rustbehoevende praktiseerende geneesheeren hier te lande”, waar gij de artsen van den werkkring van scheepsgeneesheer wilt afhouden ten koste van de naar rust en genezing zoekende, naar Europa snakkende landsdienaren en particulieren, die hun beste krachten hebben gegeven aan „groter Nederland”. Zeg niet, dat „de koopvaardij op roof uitgaat ten koste „van geheel geneeskundig Nederland”, want dat is een onjuistheid, en een gevolg daarvan, dat gij U blind staart op het „alleen zaligmakende” Informatie-Bureau. En geloof nu niet, dat ik zoo veel succes heb; gij weet wel beter. Wellicht zouden wij beiden wat meer succes kunnen hebben, indien

er eenige samenwerking bestond, doch deze hebt gij zelf door uwe eigenaardige wijze van optreden afgesneden.

Amsterdam,  
30 Juni, 1912.

Dr. G. VAN DER HARST.  
*Geneesk. adviseur van eenige stoomvaart-Maatschappijen.*

### BUIKBANDEN.

Naar aanleiding van mijn stukje over buikbanden wil ik gaarne nog opmerken, dat het volstrekt niet mijn bedoeling is te betoogen, dat de daarin vermelde band de meest doelmatige zou zijn en blijven.

Andere banden, o. a. die van prof. ROTGANS, bezitten, wat de samenstelling betreft, weer eigenschappen, die aan „den mijne” nog door technisch aangelegde collegae aangebracht moeten worden.

Het gaat bij mij uitsluitend om het beginsel; de beschouwingwijze omtrent de drukverhoudingen in de buikholte zooals KELLING (VOLKMANN's *Sammlung* N. F. 144) die het eerst uitte, MATHES (*Archiv f. Gyn.*, Bd. 77) die overnam en ik (*Arch. f. Gyn.*, Bd. 96, Heft 2) die uitvoerig uitwerkte. Deze beschouwingwijze, verleden jaar nog door weinigen gedeeld, nu reeds meer doordringende, geeft niet alleen in het voorbijgaan aanleiding tot een logischen blik op de buikbanden, hun vereischten en hun doel, maar zij opent ruime vergezichten en op de wijze van ontstaan van vele nadeelige afwijkingen van het lichaamsgestel, en op de mogelijkheid om die afwijkingen in hun ontstaan doelmatig te bestrijden.

Een en ander zette ik uitvoerig uiteen in een dezer dagen bij ENKE verschenen boekje, „*Atmungsmechanismus und Blutzirkulation*”.

Amsterdam, 30 Juni 1912.

K. F. L. KAISER.

---

## BRIEFWISSELING.

### INTERNATIONAAL CONGRES VOOR ZEDELIJKE OPVOEDING.

Naar aanleiding van ons bericht in het nummer van 1 Juni ll. bldz. 1784 deelt de secretaresse van het Nederlandsch Uitvoerend Comité, mej. A. G. DYSERINCK, ons mede, dat door de organisatoren van het congres de steun van geneesheeren integendeel zeer op prijs wordt gesteld, maar dat de gevraagde medewerking niet altijd verkregen werd, zoomin om zitting te nemen in het Algemeene Comité als voor het houden van inleidingen. Aan den wensch een geneesheer op te nemen in het Uitvoerend Comité kon niet voldaan worden, „omdat men slechts met een klein comité praktisch werken kan”. Zij hoopt dat geneesheeren, die het ernstig met deze zaak meenen, niet hun steun en belangstelling aan dit congres zullen onthouden.

*Redactie.*

---